

**KOMÁROM-ESZTERGOM MEGYEI KÖZGYŰLÉS
E L N Ö K E**

ELŐTERJESZTÉS

**a Komárom-Esztergom Megyei Közgyűlés
2022. szeptember 29-ei ülésére**

Tárgy: Tájékoztatás a Komárom-Esztergom megyei foglalkoztatási stratégia felülvizsgálatáról

Előterjesztő: Popovics György, a közgyűlés elnöke

Előadó: Hummel Rudolf főosztályvezető
Fekete Nikolett paktumiroda-vezető

Tisztelt Közgyűlés!

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 27. § (1) bekezdése rögzíti a megyei önkormányzatok feladatait. E szerint a megyei önkormányzat területfejlesztési, vidékfejlesztési, területrendezési, valamint koordinációs feladatokat lát el. Ezen feladataihoz kapcsolódóan, Önkormányzatunk 2016 óta vesz részt konzorciumi tagként a megyei Foglalkoztatási Paktum projektek tervezésében, megvalósításában.

A helyi foglalkoztatási kezdeményezéseknek - ezen belül a helyi, térségi szereplők közös cselekvésére építő foglalkoztatási együttműködéseknek (paktum) - fontos szerepe van a térség munkaerőpiaci helyzetének javításában, a munkaerő-kereslet és -kínálat rövid- és középtávú összehangolásában, új típusú együttműködések kialakításában, és mindezekon keresztül a hátrányos helyzetű emberek foglalkoztatásának növelésében. A tapasztalatok azt mutatják, hogy az együttműködés eredményességének feltétele többek között a szemléletváltás, a fokozott kooperatív készség, a szervezetek közötti bizalom, az innovációs és kockázatvállalási készség, az aktív részvétel és felelősségvállalás, a tudás és tapasztalat megosztása, a folyamatos tanulás, a tapasztalatok hasznosítása, a szervezeti stabilitás, valamint az együttműködő partnerek tevékenységének egymást erősítő hatása.

A megyei Foglalkoztatási Paktum létrehozása a Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal, a Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat és a KEM Területfejlesztési Kft. konzorciuma által benyújtott, TOP-5.1.1-15-KO1-2016-00001 azonosító számú, „Foglalkoztatási paktum megvalósítása Komárom-Esztergom Megyében” című pályázat keretében történt meg. 2016. szeptember 29-én megalakult a Komárom-Esztergom Megyei Foglalkoztatási Paktum, létrejött a paktumszervezet, elkészült Komárom-Esztergom Megye középtávú foglalkoztatási stratégiája (2016) és megvalósultak a helyi gazdaságfejlesztési és foglalkoztatást növelő programok.

A Paktum szervei: a Foglalkoztatási Fórum az Irányító Csoport és a Paktumiroda.

A konzorciumi partnerek 2018-ban újabb pályázatot nyújtottak be, azzal a céllal, hogy a Paktum működtetését folytatva, az eredményes és hatékony együttműködés tapasztalataira építve továbbra is elősegítsék a megye gazdaságának fejlődését, a foglalkoztatás növelését. A pályázat eredményeképpen 2019. január 15-én a TOP-5.1.1-16-KO1-2018-00001 számú, „Komárom-Esztergom megyei foglalkoztatási paktum együttműködés megerősítése 2018-2020” c. projekt megvalósítására is támogatási szerződést kötöttek a Közreműködő Szervezettel (Ez volt a 2. megyei foglalkoztatási paktum projekt).

A 2021-2027 költségvetési ciklusban megvalósuló TOP PLUSZ program keretében az Európai Unió újabb pályázatot írt ki, melyre a 2016-ban megalakult, azóta folyamatosan működő konzorcium benyújtotta újabb támogatási kérelmét. A sikeres pályázat eredménye a TOP_Plusz-3.1.1-21-KO1-2022-00001 azonosítószámú, „Komárom-Esztergom Megyei Foglalkoztatási Paktum 2021-2027” című projekt megvalósítására aláírt támogatási szerződés, melynek köszönhetően tovább folytatódhat a 2016-ban megkezdett foglalkoztatási és gazdaságfejlesztési tevékenység. Az immár 3. megyei foglalkoztatási paktum projekt tervezett megvalósítási ideje: 2022.04.01-2027.03.31.

Ezen projektben tervezett tevékenységekről, az előkészítési feladatok között a foglalkoztatási stratégiát érintő 2022. évi felülvizsgálat eredményéről jelen előterjesztésben adunk tájékoztatást a Tisztelt Közgyűlés részére.

A projektben tervezett tevékenységek

1.) Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat

A megyei önkormányzat a pályázat során a **kötelezően megvalósítandó** feladatok keretében az alábbi tevékenységeket valósítja meg:

- a) foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködés létrehozása/felülvizsgálata (az adott területi szinten jelenlévő, foglalkoztatás, terület- és gazdaságfejlesztés területén releváns szereplők megkeresése és bevonása (tagok kiválasztási módszertanának bemutatása), tagok közötti együttműködési megállapodás aláírása);
- b) foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködés megvalósítása és fenntartása során, foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködés (partnerség), irányító csoport (partnerséget reprezentáló szűkebb testület), menedzsment szervezet és paktumiroda működtetése;
- c) TOP és TOP Plusz keretében támogatott foglalkoztatási partnerség működési tapasztalatainak összegyűjtése, illetve megosztása;
- d) a megyére vonatkozó, részletes – valamennyi releváns gazdasági ágazatra és szezonális munkaerő-keresletre kiterő – foglalkoztatási helyzetelemzés kidolgozása;
- e) a megyére vonatkozó, az együttműködésben résztvevők bevonásával és általuk konszenzusos módszerrel elfogadott, a helyzetfeltárásból logikusan következő, térségi gazdaságfejlesztési célokhoz szorosan kötődő, foglalkoztatást és munkanélküliség elleni küzdelmet fókuszba állító, az állami foglalkoztatási szerv munkaügyi politikájával összhangban álló lokális és átfogó programjaival szinergiában álló, részletes foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési stratégia, akcióterv, munkaprogram kidolgozása;
- f) munkaerőpiaci, vállalkozásfejlesztési és munkaerőigény felmérések elvégzése;
- g) TOP Plusz keretében támogatott foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési és szociális célú (szociális városrehabilitáció) projektek közötti összhang és együttműködés biztosítása a jelen felhívás keretében támogatott megyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések projektjével;
- h) figyelemfelkeltés a minél szélesebb körű partnerség megteremtésére és a projekt tudatosítására az együttműködésben érintett partnerek, valamint a szélesebb nyilvánosság körében;
- i) a mindenkori foglalkoztatási célú kormányzati intézkedések megvalósulásának segítése a hatékonyabb programmegvalósulások támogatása, a támogatások munkaerőpiaci hatásának erősítése.

A megyei önkormányzat a kötelezően megvalósítandó tevékenységeken felül az „A” **Foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések projektrész** keretében még az alábbi tevékenységek megvalósítását vállalta:

- a) Foglalkoztatást elősegítő tevékenységek (FESZ), - ezen belül:
 - A foglalkoztatók felkészítését célzó programok, az előítéletek csökkentése és a célcsoport elhelyezkedésének segítése a lehetséges munkaadók és a célcsoport közötti kapcsolat erősítését ösztönző tevékenységek: foglalkoztatói attitűd kutatása, érzékenyítő rendezvények megvalósítása, disszeminációs rendezvények megszervezése; az álláskereső/inaktívak és a potenciális munkáltatók kapcsolatépítése, a vállalkozásoknál lett látogatások lebonyolításával.

- b.) „Munkaerőpiaci beilleszkedést segítő programok, önálló jövedelem-szerzésre való képesség kialakítása, fejlesztése” - ezen belül:
- kompetencia-térkép készítése az álláskeresők képességeiről, szakértők bevonásával.
 - Módszertani szakértői anyagok és kiadványok készítése.

2.) Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal

A Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal a tevékenységeit a Munkaerőpiaci programok, a célcsoport képzéséhez, foglalkoztatásához, foglalkoztatást elősegítő szolgáltatásához kapcsolódó tevékenységeket magában foglaló „B” projektrészhez kapcsolódóan valósítja meg.

A „B” típusú tevékenység keretében a 3 célcsoport (30 év feletti inaktívok, 30 év feletti tartós álláskeresők, illetve tartós álláskereséssel veszélyeztetettek, 50 év feletti álláskeresők) számára a 100/2021. (II. 27.) Korm. rendelet és a szakpolitikai felelős által kiadott módszertan alapján a kormányhivatal a következő támogatások nyújtását tervezi:

- a) munkaerőpiaci alkalmazkodás (képzés) támogatása foglalkoztatók vagy álláskeresők számára, bér-, mobilitási-, és vállalkozóvá válást elősegítő támogatás.
- b) A célcsoport közvetlen támogatásához kapcsolódó kormányhivatali megvalósítói tevékenységek elvégzése: inaktívok, potenciális résztvevők felkutatása; ügyfelek programba vonása; tájékoztatás, információnyújtás a célcsoport és a külső partnerek felé; egyéni cselekvési tervek, programok készítése; állásfeltárás és munkaközvetítés; foglalkoztatást elősegítő szolgáltatások és támogatások nyújtása; regionális és helyi szereplőkkel való együttműködés, egyeztetés; folyamatba épített szakmai értékelés, utánkövetési tevékenységek.
- c) A bevont személyek egyéni programjainak megvalósításához kapcsolódóan a foglalkoztatási tevékenységeket támogató szakrendszerek (IR, TOPPIR) fejlesztése, valamint a statisztikák, beszámolók, nyomonkövetések összeállításához, elvégzéséhez adatbázis létrehozása és feltöltése.

3.) Komárom-Esztergom Megyei Területfejlesztési Kft.

- a) "KEM-INENS Vállalkozás Védjegyprogram" = kiváló megyei vállalkozás védjegyprogram lehetséges partnerek felmérése, adatbázis kialakítása, tanúsítás/minősítés módszertanának kidolgozása, az első 50 vállalkozás minősítése.
- b) Területkínálati kataszter továbbfejlesztése: a településrendezési tervekben gazdasági célú fejlesztésekre kijelölt területek adottságainak további feltérképezése. A barnamezős területek újra használatba vétele, reaktiválása.
- c) Megyei KKV Stratégia készítése.
- d) Megyei Aktív turisztikai Stratégia készítése.
- e) Helyi Termék Kataszter, értékesítési pontok kialakítása.

A projekt a megye egész területére kiterjed.

A szerződött támogatás összege: 2.417.000.000 Ft

A konzorciumi tagok részaránya a támogatásból:

KEM Kormányhivatal: 2.054.896.369 Ft

KEM Önkormányzat: 204.660.814 Ft

KEM Területfejlesztési Kft: 157.442.817 Ft

A támogatás mértéke: 100%

FOGLALKOZTATÁSI STRATÉGIA FELÜLVIZSGÁLATA

A foglalkoztatási stratégia a megye gazdasági és a munkaerőpiaci helyzetének elemzése alapján meghatározta a jövőképet, a célokat, és a célok eléréséhez szükséges eszközöket. A stratégia egy általános keretet ad a foglalkoztatást segítő konkrét programok kidolgozásához és megvalósításához, nem részletes intézkedési terv. Mivel a térségi intézkedések irányát és a lehetséges beavatkozásokat az általános szakpolitikai intézkedések és az intézményrendszereket érintő változások döntően befolyásolják, ezért fontos, hogy a stratégia a megvalósítás során rugalmasan tudjon alkalmazkodni ezekhez a külső tényezőkhöz. Ezen alkalmazkodás eszköze a gazdasági-társadalmi környezet folyamatainak nyomon követése, elemzése, és ezek eredményeit alapul véve a foglalkoztatási stratégia rendszeres felülvizsgálata.

A megye középtávú foglalkoztatási stratégiáját a Paktum szervezete, a Foglalkoztatási Fórum első alkalommal a „Komárom-Esztergom megyei foglalkoztatási paktum együttműködés megerősítése 2018-2020” c. projekt előkészítése során, 2019-ben vizsgálta felül.

A 2022-ben megkezdődő harmadik foglalkoztatási Paktum projekthez kapcsolódóan ismét szükségessé vált a stratégia felülvizsgálata, a következő évek intézkedéseit, beavatkozásait meghatározó gazdasági-társadalmi környezet jelenlegi állapotának, folyamatainak értékelésére alapozva. A több éves tapasztalatnak és a foglalkoztatási paktum folyamatos működtetésének köszönhetően nem volt szükség új dokumentumok elkészítésére, hanem a meglévő stratégia került felülvizsgálatra.

A megyei középtávú stratégia felülvizsgálata során a paktumszervezet kiemelt szereplői (kamarák, Tatabányai Szakképzési Centrum) szolgáltatottak aktuális megyei adatokat.

A helyzetelemzés fontosabb megállapításai

- A megye demográfiai jövőképében megerősödik az a tendencia, hogy a lakosság száma természetes reprodukcióból nem tartható fenn.
- Határozottan megugrott a megyében dolgozó külföldiek, illetve vendégmunkások száma, azaz a munkaerőhiányra adott válasznak tömeges megoldási módjává vált ez a módszer.
- A megye képzettségi szint tekintetében mind a felsőfokú végzettségűek, mind az érettségivel rendelkezők számában az országos átlag alatt van továbbra is, amire nem hat ösztönzőleg, hogy a működő vállalkozások nagy számban foglalkoztatnak betanított munkaerőt.
- Továbbra is érvényes az a megállapítás, hogy Komárom-Esztergom megye, Fejér és Győr-Moson-Sopron megye mellett az ország legfejlettebb megyéi közé tartozik. Magas a külföldi működő tőkebefektetések részaránya, és meghatározó a multinacionális cégek jelenléte, a megyében működő vállalkozások nagyrészt külföldi piacokra termelnek, magas az export részarány, ami a világpiacon való kitettséget növeli.
- A megye gazdaságának technológia fejlődését jól mutatja az akkumulátorgyártási kapacitás felfutása, ami a jövőt jelentő elektromos autógyártást fogja kiszolgálni itthon és az európai/világpiacon. A feldolgozóipar tovább erősödött. A megyében több olyan nagyvállalat van, amelyekkel a Kormány stratégiai megállapodást kötött. Az ebben az ágazatban alkalmazásban állók száma 21%-kal nőtt 2017 és 2021 közötti években, az ágazat összesített termelékenysége, az egy alkalmazásban állóra jutó termelés értéke 2,5%-kal növekedett. A megye nagy hagyományokkal, nemzetközi kapcsolatokkal rendelkező feldolgozóipara nyertese lehet a globális értékláncok átrendeződésének, amennyiben az európai felvevőpiachoz közelebbi fekvés felértékelődik.

- A járvány nyomában járó gazdasági válság a felvevőpiacokat és a megye termékei iránti keresletet csökkentheti, de ez nem megyespecifikus, hanem globális jelenség.
- A turizmusra és az idegenforgalomra is drasztikusan hatott a járvány-időszak. 2021-ben a teljes vendégforgalom 72%-át lefedő belföldivendég-éjszakák száma 57%-kal maradt el a 2019. évitől, a külföldivendég-éjszakáké 54%-kal.
- Magyarországon az álláskeresők száma 2021 április óta folyamatosan fogyott, számuk 18%-kal csökkent a koronavírus-járvány első évére jellemző, egy évvel korábbi magas bázishoz képest, ugyanakkor 1,6%-kal több volt, mint 2019 decemberében. Komárom-Esztergom megyében az ezzel szemben az álláskeresők száma már 2021 márciusa óta folyamatosan fogyott. A nyilvántartott álláskeresők munkavállaló korú népességre vonatkoztatott arányszáma 2,4% volt a megyében, az országos érték a 3,7%-ot érte el 2021 decemberében.
- A Covid-19 miatti korlátozások országos és megyei szinten is fennakadásokat okoztak, ami kihatással volt a munkaerőpiacra, több ágazatban is időszakos visszaesést okozott a foglalkoztatásban. A 2021-es évben azonban a megyében csaknem minden járásában számottevő mértékben csökkent a nyilvántartott álláskeresők száma, kivételt ez alól csak Kisbér járás jelentett.
- Az álláskeresők körében a két legnépesebb csoport egyrészt az 50 év feletti, másrészt az idősebb-középkorú 36-45 évesek. A legnagyobb problémát továbbra is a tartósan állást keresők jelentik, arányuk a nyilvántartásban 30,0%. A több mint két éve nyilvántartott álláskeresők száma és aránya a vizsgált időszakban folyamatosan emelkedett. Az 50 év feletti csoportján belüli arányuk a tárgyév végén már minden korábbinál magasabb szintet, 52,3%-ot ért el, ami egyben azt is jelenti, hogy az egy éven túl nyilvántartott álláskeresőknek több mint a 70%-a ehhez a korosztályhoz tartozik.

Prognózisok:

- A megyében a munkaerőpiaci folyamatokban a közeljövőben jelentős változás nem várható. A foglalkoztatási mutatók további javulásával lehet számolni, amennyiben a járványidőszakból való lendületes kilábalás folytatódik és nem tér vissza a közegészségügyi veszélyhelyzet és a gazdaságra ható negatív kísérőjelenségek valamilyen formája.
- 2022-ben új, a megye feldolgozóipari kitétségét jelentősen igénybe vevő kockázati tényezőként merül fel az orosz-ukrán konfliktus sokrétű negatív hatásláncolatot elindító problémahalmaza. Ugyanakkor a kőolaj-és földgázellátás nehézségei további új távlatokat nyithatnak az elektromos autópárnak, ami a megye további piaci erősödését feltételezheti.
- Kedvező és jövőbemutató jelenségeként értékelhető az új szereplők megjelenése az e-mobilitás területén.
- Tatabánya és Esztergom térségének 2014. évi kiemelt járműipari központtá nyilvánítása óta, a kapcsolódó ide vonzott és betelepült beruházások megjelenésével, mérhető eredményei vannak a térség (a reálgazdasági folyamatokat tekintve kiegészülve most már Komárommal) és járműipara hosszú távú fejlődését és versenyképességének növelését megcélzó gazdasági- és fejlesztéspolitikai intézkedéseknek, az ágazatspecifikus humán erőforrás fejlesztéseknek. Ezek fenntarthatósága további beavatkozásokat igényel munkaerőpiaci értelemben is.
- Jelentős foglalkoztatási potenciált képvisel a feldolgozóiparon túl a korábbi stratégiában is nevesített szociális szféra, az egészségügy, a helyi termékfeldolgozás, a mezőgazdaság, azon belül is különösen az állattenyésztés, valamint a turizmus-vendéglátás.
- A stratégia időtávján belül továbbra is számolni kell azzal, hogy az inaktivitás, a közfoglalkoztatás, a képzett munkaerő hiánya és a gazdaság szerkezetváltása jelentősen

befolyásolja a helyi foglalkoztatás bővítésének lehetőségeit, és egyúttal alapjaiban határozza meg a lehetséges beavatkozások, támogatások irányát.

A felülvizsgált stratégia a megállapítások és a prognózis alapján határozta meg a foglalkoztatást érintő beavatkozások, intézkedések körét. A stratégiához részletes intézkedési terv és munkaprogram is készült, melyek a <https://www.kempaktum.hu/dokumentumok/> honlap oldalon kerültek közzétételre.

Az elkészült dokumentum társadalmassítása is megtörtént: a 36 tagú Foglalkoztatási Fórumon kívül a szomszédos megyei paktumok, és megyei önkormányzatok is véleményeztek, számos építő jellegű javaslattal, hozzászólással kiegészítve azt. Több, mint 30 írásos észrevétel, javaslat érkezett.

A paktumszervezet nevében a Foglalkoztatási Fórum a 4/2022. (VI.29.) határozatában fogadta el a megye helyzetértékelésre alapozott, felülvizsgált középtávú foglalkoztatási stratégiáját, akciótervét, valamint munkaprogramját.

Tisztelt Közgyűlés!

Kérem az előterjesztésben foglalt tájékoztató tudomásul vételét és az alábbi határozati javaslat elfogadását.

Határozati javaslat

A Komárom-Esztergom Megyei Közgyűlés

1. tudomásul veszi a megye középtávú foglalkoztatási stratégiájának felülvizsgálatáról és a kapcsolódó TOP_Plusz-3.1.1-21-KO1-2022-00001 azonosítószámú "Komárom-Esztergom Megyei Foglalkoztatási Paktum 2021-2027" projekttel összefüggő tájékoztatót.
2. Egyúttal kéri, hogy a projekt előrehaladásáról a menedzsment folyamatosan tájékoztassa a közgyűlést.

Határidő: azonnal

Felelős: Popovics György, a közgyűlés elnöke

Hivatali végrehajtásért felelős: Hummel Rudolf mb. főosztályvezető
Fekete Nikolett paktumiroda-vezető

Tatabánya, 2022. szeptember...²³

Popovics György